

УДК 595.766

ТВЕРДОКРИЛІ РОДИН MALACHIIDAE І DASYTIDAE (COLEOPTERA) У КОЛЕКЦІЯХ ЗООЛОГІЧНОГО МУЗЕЮ І КАФЕДРИ ЕНТОМОЛОГІЇ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В.В. Мірутенко

Твердокрилі родин Malachiidae і Dasytidae (Coleoptera) у колекціях зоологічного музею і кафедри ентомології та збереження біорізноманіття Ужгородського університету–Мірутенко В.В. – В колекційних матеріалах зоологічного музею і кафедри ентомології та збереження біорізноманіття Ужгородського національного університету нами виявлено 17 видів родини Malachiidae і 5 видів родини Dasytidae. Наводяться місця знахідок і короткі відомості щодо біологічних, екологічних особливостей і поширення.

Ключові слова: Malachiidae, Dasytidae, фауна, екологія, біологія, поширення

Адреса: Ужгородський національний університет, вул. А.Волошина 32, м. Ужгород, 88000; e-mail: vmir@rambler.ru

The beetles of Malachiidae and Dasytidae families Coleoptera in the collections of Zoological museum and Department of entomology and biodiversity reserve of Uzhhorod university.– Mirutenko V.V. – We revealed 17 species of Malachiidae and 5 species of Dasytidae families in the collections of Zoological museum and Department of entomology and biodiversity reserve of Uzhhorod national university. The places of finds and short date about ecology, biology and distribution of them are given.

Key words: Malachiidae, Dasytidae, fauna, ecology, biology, distribution

Address: Uzhhorod National University, Voloshyn str.32, Uzhgorod, 88000, Ukraine; e-mail: vmir@rambler.ru

Вступ

Вивчення складу фауни будь-якого регіону доцільно проводити протягом тривалого часу. Фауністичні знахідки, що зроблені в різні роки, дають змогу робити висновки щодо змін у складі фауни того чи іншого регіону. Можливість простежити такі зміни дають музейні наукові колекції.

Матеріал і методи

Нами оброблено наукові фондові колекції зоологічного музею і кафедри ентомології та збереження біорізноманіття Ужгородського національного університету. Загалом виявлено представників 17 видів з родини Malachiidae і 5 видів з родини Dasytidae. Всі матеріали належать до другої половини ХХ століття і більшість з них зібрана на території Закарпатської області. В цьому випадку назва області не наводиться. Матеріали подано в хронологічному порядку з цитуванням підписів чи етикеток.

Крім загально прийнятих скорочень в роботі використані наступні: ЗМ – матеріал зоологічного музею УжНУ, КЕ – матеріал кафедри ентомології та збереження біорізноманіття УжНУ.

Результати

Родина MALACHIIDAE Fleming, 1821

Troglops albicans Linnaeus, 1767

1♂ 12.06.1955, м. Тячів (КЕ).

Мезофільний, теплолюбний вид. Віддає перевагу добре освітленим і теплим стаціям, де його можна знайти на листках та гілках *Quercus*, *Tilia*, *Ulmus* і трав'янистій рослинності під ними, а також на плодівих деревах (яблуня, груша, слива), на пнях, в дуплах старих дерев [2]. Іноді перебуває на стінах різних споруд, зрідка залітає в будинки.

Літ: не є тривалим – з другої декади червня по першу декаду липня. Генерація однорічна, зимує личинка у підстилці.

Поширення: Європа, Передня Азія, Кавказ.

Hypebaeus flavipes Fabricius, 1787

1♀ 24.06.1957, ок. с. В. Лази, заплавна лука, узлісся дубового лісу (осока, фєстовка, ромашка, хрестоцвіт, підлісок дубу) (КЕ); 1♀ 27.06.1957, г. Чорна Гора (КЕ).

Мезофіл. Зустрічається на узліссях та лісових галявинах на квітучій трав'янистій рослинності, а

також на *Quercus*, *Carpinus*, *Humulus*. Й. Плахтер [3] вказує, що він може бути знайдений на стінах старих споруд, що добре освітлюються і прогріваються.

Літ триває протягом червня. Генерація однорічна, зимує на личинковій стадії.

Поширення: Європа.

Charopus concolor Fabricius, 1801

1♂ і 1♀ 4.06.1954, с. Холмовець (КЕ).

Ксерофіл. Заселяє схили з південною та південно-західною експозицією, де зустрічається на суцвіттях злаків, зонтичних та на кущах малини і ожини.

Літ: середина травня-червень. Генерація однорічна, зимівля – на стадії личинки.

Поширення: Південна і Середня Європа, Кавказ.

Cordylepherus viridis Fabricius, 1787

1♂ 25.05.1951, 1♀ 20.06.1951, 1♂ і 3♀ 30.05.1953, Ужгород, виноградник к-пу ім. Жданова (ЗМ); 1♀ 1.06.1951, Ужгород, Доманинці, лів. берег каналу (ЗМ); 2♀ 19.06.1951, ок. с. Невицьке, лука (ЗМ); 1♂ 15.05.1952, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♂ 19.05.1952, 2♀ 20.06.1952, Ужгород, Доманинці, поле (ЗМ); 4♀ 7.06.1952, с. Кайданово, лука (ЗМ); 1♀ 7.06.1952, Ужгород, лука біля р. Уж поблизу електростанції (ЗМ); 1♂ і 3♀ 17.06.1952, м. Берегово (ЗМ); 1♀ 23.06.1952, 1♀ 28.06.1952, там же, біля каналу (ЗМ); 1♀ 24.06.1952, там же, лука (ЗМ); 4♀ 2.07.1952, с. Оноківці, берег каналу, травостій (ЗМ); 1♀ 3.07.1952, Ужгород, виноградник (ЗМ); 3♂ і 5♀ 26.05.1953, с. Шаланки, пасіка (ЗМ); 1♂ 27.05.1953, с. М. Березний (КЕ); 1♀ 14.06.1953, с. Оноківці (ЗМ); 1♂ 4.05.1954, Ужгород (ЗМ); 1♂ 25.05.1954, 1♀ 3.06.1954, с. Чорнотисово, біля залізниці, Грицакович (КЕ); 3♂ і 11♀ 5.06.1954, там же, біля дамби (КЕ); 1♂ і 2♀ 25.05.1954, Ужгород, Доманинці, лука біля р. Уж (ЗМ); 1♂ 26.05.1954, с. Юлівці, сад, Грицакович (КЕ); 6♂ 28.05.1954, с. Чорнотисово, жито, Грицакович (КЕ); 5♂ і 7♀ 30.05.1954, там же, озима пшениця (КЕ); 11♂ і 11♀ 29.05.1954, Ужгород, Радванка, на луці вздовж полотна малої залізниці (ЗМ); 1♀ 29.05.1954, с. Теково, прав. берег р. Тиса, сад (КЕ); 1♀ 4.06.1954, с. Струмківка, лука біля посівів жита (конюшина, злаки, жовтець) (ЗМ); 2♀ 4.06.1954, с. Холмовець, сад, Грицакович (КЕ); 1♂ і 1♀ 17.06.1954, с. Оноківці, на луці (злаки) (ЗМ); 1♀ 25.06.1954, с. Дротинці, жито (ЗМ); 1♀ 26.06.1954, с. Тросник (ЗМ); 5♀ 26.06.1954, 1♀ 10.07.1954, там же, лука на місці болота, що висохло (злаки, осока, конюшина) (ЗМ); 2♀ 10.07.1954, ок. м. Виноградова, поле вівса (КЕ); 2♀ 23.07.1954, с. Дубкове (ЗМ); 1♀ 9.06.1955, ок. м. Мукачева, люцерна (КЕ); 1♀ 10.06.1955, м. Мукачево, г. Висока, в саду (КЕ); 1♀ 13.06.1955, Чорний Мочар, суха лука (КЕ); 1♀ 23.05.1956, с. Минай (ЗМ); 1♂ 6.06.1956, с. Ключарки, біля

дубового лісу, злаки, жовтець, осика (КЕ); 1♂ 2.06.1956, ок. м. Чоп, прав. берег р. Латориця (ЗМ); 2♂ і 1♀ 6.06.1956, Ужгород, Радванка, на луці (ЗМ); 1♂ і 12♀ 7.06.1956, Ужгород, ботсад (ЗМ); 2♀ 12.06.1956, с. Косино, на пшениці; 1♂ 20.05.1958, Ужгород, Радванка, на пшениці (ЗМ); 8♂ 20.05.1958, там же, на люцерні, конюшині (ЗМ); 1♀ 27.05.1958, 2♂ і 4♀ 29.05.1958, с. Гать, на пшениці (ЗМ); 1♀ 27.05.1958, там же, косіння на квітучому житі біля лісу (ЗМ); 1♂ 28.05.1958, там же, дубовий ліс (тимофіївка, жовтець) (ЗМ); 3♀ 28.05.1958, ст. Есень, на пшениці (ЗМ); 4♂ і 6♀ 2.06.1958, с. Чорнотисово (КЕ); 2♀ 10.06.1958, с. Зняцево, на пшениці (ЗМ); 1♀ 12.06.1958, с. Руське, на пшениці (ЗМ); 1♀ 12.06.1958, с. Іванівці, на пшениці (ЗМ); 2♀ 13.07.1958, с. В. Добронь, на пшениці (ЗМ); 1♂ 29.05.1959, ок. с. Невицьке, по дорозі на г. Анталовецька Поляна, на кущовій рослинності (ЗМ); 3♀ 31.05.1959, с. Стеблівка, пшениця, жито (КЕ); 1♀ 22.06.1959, с. Паладь Комарівці, на луці (ЗМ); 1♂ і 10♀ 24.06.1959, Ужгород, Доманинці, на сухій луці біля ріки (ЗМ); 2♀ 6.07.1959, с. Нове Село, вздовж берега р. Тиса, рядом з вербою на траві (ЗМ); 2♀ 6.07.1959, 1♀ 7.07.1959, там же, на траві біля городу (дикі злаки) (ЗМ); 2♀ 15.05.1960, с. Оноківці, на сухій луці (жовтець) (ЗМ); 2♀ 4.06.1960, там же, поле соняшника (ЗМ); 1♂ і 2♀ 7.06.1960, там же, на луці (дикі злаки) (ЗМ); 1♀ 5.06.1960, м. Ужгород, Радванка (ЗМ); 1♀ 14.06.1960, ст. Королево (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, 1♀ 23.06.1960, Ужгород, Доманинці, на диких злаках (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, с. Заболоття, колгоспний сад і виноградник, на траві між деревами і кущами (ЗМ); 2♀ 17.06.1960, с. Дяково, на вівсі (ЗМ); 1♀ 17.06.1960, там же, на диких злаках (ЗМ); 8♀ 18.06.1960, с. Невицьке, на луці (дикі злаки) (ЗМ); 1♂ 22.06.1960, ок. с. Оноківці, дубовий ліс, косіння на галявині (ЗМ); 2♀ 27.06.1960, с. Завидово, на заплавіній луці після дощу (ЗМ); 5♀ 27.06.1960, там же, на пшениці (ЗМ); 1♀ 27.06.1960, лука між сс. Завидово та Залуж (ЗМ); 1♀ 28.06.1960, с. Береги, на галявині в дубовому лісі (ЗМ); 3♀ 28.06.1960, там же, на луці поблизу дубового лісу (ЗМ); 6♀ 29.06.1960, Чорний Мочар, Ньярош Горонда, на диких злаках (ЗМ); 1♀ 29.06.1960, там же, на кукурудзі (ЗМ); 1♀ 29.06.1960, там же, біля болота (ЗМ); 2♀ 30.06.1960, с. Береги, на пшениці (ЗМ); 1♀ 1.07.1960, с. Змієвка, на пшениці (ЗМ); 2♀ 1.07.1960, там же, на вівсі (ЗМ); 1♀ 1.07.1960, Чорний Мочар, косіння на луці вздовж зрошувального каналу (ЗМ); 1♀ 2.07.1960, с. Горбок, на заболоченій луці (ЗМ); 1♀ 22.05.1961, Ужгород, Радванка, косіння в саду (ЗМ); 2♀ 31.05.1961, 12♂ і 5♀ 25.05.1962, на луці (сінокіс) (ЗМ); 1♂ 26.06.1961, ок. с. Сасово (КЕ); 16♂ і 9♀ 28.05.1962, Ужгород, Горяни, в саду на лисохвості (ЗМ); 5♂ і 4♀ 18.06.1962, там же, на пшениці (ЗМ); 1♂ 27.05.1962, 4♀ 3.06.1964, с. Сторожниця,

на пшениці (ЗМ); 8♂ і 10 ♀ 31.05.1962, ок. м. Ужгорода, Дравці, на луці (ЗМ); 1♀ 28.05.1963, Чорний Мочар, берег каналу Мерце (лобода, злаки, щавель, берізка польова) (ЗМ); 1♂ 1.06.1963, Чорний Мочар, косіння по дамбі середнього каналу біля Чикош-Горонди (чина, вика, берізка польова) (ЗМ); 1♂ і 1♀ 1.06.1963, там же, косіння на конюшині (ЗМ); 3♀ 2.06.1963, там же (злаки, щавель, ірис) (ЗМ); 1♂ 3.06.1963, с. Гать, Чорний Мочар, лука (злаки, ромашки) (ЗМ); 1♀ 26.06.1963, м. Ужгород, Доманинці (ЗМ); 2♀ 10.06.1964, с. Цеглівка, на конюшині (ЗМ); 2♀ 13.06.1964, с. В. Добронь, на луці (злаки) (ЗМ); 1♀ 13.06.1964, там же, на пшениці (ЗМ); 1♀ 13.06.1964, там же, в дубовому лісі (ЗМ); 1♀ 12.07.1964, с. Шоломоново, на луці (віка, ячмінь) (ЗМ); 1♀ 2.06.1965, Ужгород, аеропорт, поле, на траві (ЗМ); 1♀ 2.06.1965, Ужгород, сад "Дружби", на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ і 1♀ 15.05.1966, с. Сторожниця, на пшениці (КЕ); 1♀ 4.06.1966, Ужгород, р-н Шахта, Лиса гора, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 3♀ 9.06.1966, Ужгород, сад краєзнавчого музею, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 16♀ 11.06.1966, Ужгород, парк "Дружби", на трав'янистій рослинності (ЗМ); 2♀ 14.06.1966, там же (ЗМ); 1♀ 6.07.1969, прав. берег р. Тиса, с. Дротинці, Кедебец (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, с. Келечин, Марусанич (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, ок. м. Виноградова, Токач (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, ок. м. Виноградова, ур. Гутманка, Дудла (ЗМ); 1♂ 7.08.1969, м. Ужгород (КЕ); 1♀ 14.05.1972, Ужгород, Комсомольський парк, біля р. Уж (ЗМ); 1♀ 28.05.1976, с. Букове, на суниці (ЗМ); 1♀ 8.07.1976, Ужгород, Оноківці, в лісі на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 10.07.1976, Ужгород, Комсомольський парк, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 27.05.1978, с. Сторожниця, на суниці (ЗМ); 1♀ 2.07.1978, с. В. Бакта, на трав'янистій рослинності біля кукурудзи (ЗМ); 1♀ 20.07.1978, там же, в заростях комишу біля каналу (ЗМ); 6♂ і 1♀, 8.06.1979, с. Сторожниця, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ).

Мезофільний вид. Зустрічається на трав'янистій рослинності, особливо на злаках: *Alopecurus*, *Dactylis*, *Poa* і складноцвітних: *Cirsium*, *Artemisia*.

Літ триває з травня до середини серпня; масовий літ в низинних районах – в кінці травня, в нижньому гірському лісовому поясі – на початку червня.

Вид моновольтинний, зимує на личинковій стадії.

Поширення: Європа, Алжир, Кавказ, Передня і Середня Азія, Сибір.

***Malachius scutellaris* Erichson, 1840.**

1♀ 20.06.1951, Ужгород, виноградники к-пу ім. Жданова (ЗМ); 1♀ 29.06.1951, ок. с. Невицьке, лука (ЗМ); 1♀ 29.04.1952, Ужгород, виноградник (ЗМ); 1♀ 19.05.1952, Ужгород, Доманинці (ЗМ);

1♀ 9.06.1952, с. Раково, Сікура (КЕ); 2♀ 13.06.1952, г. Анталовецька Поляна (ЗМ); 1♀ 16.06.1952, с. Ставне, лука (ЗМ); 1♀ 17.06.1952, с. Луг, лука (ЗМ); 1♀ 27.06.1952, с. Оноківці, лів. берег каналу (ЗМ); 1♀ 27.05.1953, с. М. Березний (КЕ); 1♀ 25.05.1954, 2♀ 5.06.1954, 1♀ 23.07.1954, с. Чорнотисово, Грицакович (КЕ); 1♂ 4.05.1954, Ужгород, біля електростанції (ЗМ); 1♀ 25.05.1954, Ужгород, Доманинці, лука біля р. Уж (ЗМ); 1♀ 11.05.1956, Ужгород, Доманинці (ЗМ); 1♀ 22.05.1957, прав. берег р. Пиня, дорога між сс. Голубине і Поляна, під пологом грабового лісу (КЕ); 1♀ 27.05.1962, с. Сторожниця, на пшениці (ЗМ); 3♀ 22.06.1968, с. Кваси, на кущах (КЕ).

Мезофіл. Заселяє теплі стації горбкуватих місцевостей. Можна знайти на заплавних луках та по берегах річок, на *Isatis*, *Barbarea*, *Salix* [2]. Ми відмічали на *Alnus*.

Літ: травень-липень. Генерація однорічна, зимує на стадії личинки.

Поширення: Середня Європа.

***Malachius bipustulatus* Linnaeus, 1758**

1♀ 10.06.1951, с. Люта, поле (ЗМ); 2♂ і 5♀ 17.06.1952, с. Луг, лука (ЗМ); 1♂ 23.04.1953, Ужгород, Радванський ліс (ЗМ); 1♀ 9.05.1953, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♀ 14.05.1953, там же (ЗМ); 30 ♀ 23.05.1953, с. Ворочево (ЗМ); 1♀ 25.05.1953, с. Жорнава (ЗМ); 10♀ 26.05.1953, с. Невицьке, поляна в лісі (КЕ); 1♀ 5.06.1953, ок. с. Кобилецька Поляна (ЗМ); 1♀ 7.06.1953, там же, західний схил г. Гудзький, різнотрав'я (ЗМ); 1♀ 8.06.1953, там же, захід. схил г. Причурок (ЗМ); 2♀ 8.06.1953, там же, півден. схил г. Причурок (ЗМ); 1♀ 26.05.1954, с. Юлівці, в саду, Грицакович (КЕ); 1♀ 29.05.1954, Ужгород, Радванка, на луці вздовж малої залізниці (ЗМ); 6♀ 9.06.1954, ок. с. Лікіцари, лука (злаки, щавель) (ЗМ); 1♀ 9.06.1955, м. Тячів, кладовище, Кононович (КЕ); 2♀ 22.05.1956, ок. с. Гута, ліс (ЗМ); 1♀ 30.05.1956, ок. с. Косівська Поляна (КЕ); 1♀ 2.06.1956, ок. м. Чоп, прав. берег р. Латориця (ЗМ); 2♀ 16.04.1957, спуск з г. Плішка, буковий ліс, косіння на кущах (ЗМ); 2♀ 26.05.1957, ок. с. Туриця, фруктовий сад (конюшина, кінський щавель, фєстовка, молочай) (КЕ); 1♀ 22.05.1958, ок. с. Невицьке, галявина (ЗМ); 1♀ 5.05.1959, між сс. Оноківці і Гута, на конюшині (ЗМ); 1♂ і 1♀ 6.05.1959, с. Гута, на лів. березі каналу, на лучній рослинності (ЗМ); 1♂ і 7♀ 16.05.1959, с. Оноківці, піонерський табір, на галявині біля струмка (ЗМ); 11♀ ?05.1959, там же, дубово-буковий ліс, на м'яті (ЗМ); 1♀ 21.05.1959, с. Поляна, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 4♀ 29.05.1959, с. Невицьке, на трав'янистій і кущовій рослинності вздовж берега р. Уж (ЗМ); 1♀ 6.06.1959, с. Синевир, на луці (ЗМ); 1♀ 23.05.1961, Станіславська (=Ів-Фр.) обл., с. Пасічне (КЕ); 1♀ 2.06.1961, с. Раково, фруктовий сад, на жовтеці та зонтичних (ЗМ); 1♂ 25.05.1962, с. Ділове, ур. Ліщинка, лука (КЕ); 1♀ 20.05.1979, с. Тихий, на

кущах чорної смородини (ЗМ); 1♂ і 2♀ 6.05.1982, ок. с. Геєвці, біля р. Латориці, косіння на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 25.06.1982, с. Сіль, на трав'янистій рослинності (ЗМ).

Мезофіл. Заселяє теплі, помірно сухі стації, де у великій кількості зустрічається на квітучій трав'янистій рослинності (переважно на *Dactylis glomerata*, *Leersia orysooides*, *Alopecurus pratensis*) і кущах *Rubus*.

Літ: травень-середина липня; масовий – кінець травня (Закарпатська низовина); червень (інші вертикально-ландшафтні пояси). Вид має однорічну генерацію і зимує на стадії личинки.

Поширення: Європа, Азія.

***Malachius aeneus* Linnaeus, 1758**

2♀ 25.05.1951, Ужгород, виноградник (ЗМ); 1♂ 1.06.1951, Ужгород, Доманинці, лів. берег каналу (ЗМ); 4♀ 10.06.1951, с. Люта, поле (ЗМ); 7♀ 28.06.1951, сс. Репинне – Синевир (ЗМ); 1♀ 28.06.1951, Ужгород, ботсад (ЗМ); 2♀ 27.08.1951, Мукачівський р-н, виноградник (ЗМ); 1♂ 27.04.1952, 1♂ і 1♀ 26.05.1952, 1♂ і 4♀ 4.04.1953, 1♂ 13.05.1953, 1♀ 10.05.1954, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♂ 28.05.1954, там же, на *Chaerophyllum aureum* (ЗМ); 1♂ 9.05.1952, Ужгород, лука біля Радванського лісу (ЗМ); 1♂ і 17♀ 25.05.1952, с. Струмківка (ЗМ); 4♂ і 1♀ 1.06.1952, с. Ставне (ЗМ); 1♀ 5.05.1953, Ужгород, сад біля замку (ЗМ); 2♂ і 1♀ 22.05.1953, с. Ставне (ЗМ); 1♀ 23.05.1953, ок. с. В. Копаня, лука біля дороги (ЗМ); 2♂ і 2♀ 25.05.1953, с. Жорнава (ЗМ); 1♂ і 5♀ 26.05.1953, с. Мирча (ЗМ); 1♂ 7.06.1953, ок. с. Кобилецька Поляна (ЗМ); 1♀ 8.06.1953, там же, захід. схил г. Причурок (ЗМ); 1♀ 8.06.1953, с. Кострино (ЗМ); 1♂ і 2♀ 10.06.1953, сел. Тячево, на озимій пшениці (ЗМ); 1♂ і 1♀ 10.06.1953, там же, лука (різнотрав'я) (ЗМ); 2♀ 2.07.1953, с. Репинне, лука біля річки (ЗМ); 1♀ 19.05.1954, ок. м. Ужгорода, поле жита (ЗМ); 1♂ і 2♀ 19.05.1954, Ужгород, Радванка, біля полотна малої залізниці (ЗМ); 7♀ 25.05.1954, Ужгород, Доманинці, лука біля р. Уж (ЗМ); 1♂ 25.05.1954, с. Чорнотисово, на злаках, Грицакович (КЕ); 1♀ 7.06.1954, с. Кушниця, буковий ліс (ЗМ); 1♂ 7.06.1955, 2♂ і 9♀ 9.06.1955, м. Тячів, Кононович (КЕ); 1♂ 10.06.1955, м. Мукачево, Висока Гора, в саду (КЕ); 2♂ і 1♀ 19.06.1955, с. Раково, травостій в саду, злакові, зонтичні, дзвінець малий, жовтець (КЕ); 1♀ 23.05.1956, с. Минай (ЗМ); 1♂ 9.06.1956, с. Богдан (ЗМ); 7♂ і 6♀ 10.06.1956, с. Кваси, на луці (ЗМ); 2♀ 11.06.1956, сел. Ясіня (ЗМ); 2♂ і 5♀ 11.06.1956, там же, на луці (кульбаба, конюшина) (ЗМ); 6♂ і 9♀ 11.06.1956, там же, на луці, під горою (кульбаба, ромашка) (ЗМ); 1♂ і 3♀ 14.05.1957, Ужгород, Доманинці, на луці (різнотрав'я, кульбаба) (ЗМ); 1♂ 22.05.1957, с. Солочин, дикі злаки (КЕ); 4♂ 23.05.1957, ок. с. Неліпине (КЕ); 2♂ і 5♀ 25.05.1957, ок. с. Ольховці, на траві (КЕ); 1♂ і 4♀ 26.05.1957, ок. с. Туриця, фруктовий сад (конюшина, кінський

щавель, фєстовка, молочай) (КЕ); 1♀ 20.05.1958, Ужгород, Радванка, на люцерні та конюшині (ЗМ); 1♂ і 1♀ 20.05.1958, там же, вздовж насипу малої залізниці, на різнотрав'ї (ЗМ); 1♀ 13.06.1959, с. Соїми, на вологій луці (ЗМ); 1♀ 29.04.1959, Чорна Гора, на кущах (ЗМ); 1♂ 16.05.1959, с. Оноківці, піонерський табір, на галєвині біля струмка (ЗМ); 3♂ і 3♀ 5.06.1959, с. Синевир, на озимій пшениці (ЗМ); 1♀ 5.06.1959, 7♀ 6.06.1959, там же, на луці біля річки (ЗМ); 1♀ 9.06.1959, с. Колочава, на луці біля Кальницького озера (ЗМ); 2♀ 13.06.1959, сел. Міжгір'я, на луці (ЗМ); 1♀ 7.05.1960, с. Оноківці, на дамбі каналу (ЗМ); 1♀ 21.07.1960, с. Кваси, на луці (ЗМ); 1♂ 25.04.1961, с. Дідово, на пшениці (ЗМ); 1♀ 31.05.1961, с. Ділове, ручний збір (ЗМ); 1♀ 3.06.1961, с. Костилівка, суха лука на березі р. Тиса (ЗМ); 1♀ 29.05.1964, ок. с. Домашино (ЗМ); 1♀ 20.05.1979, с. Тихий, на кущах чорної смородини (ЗМ); 1♀, 8.06.1979, с. Сторожниця, на траві (ЗМ).

Ксерофільний вид. Можна знайти на різноманітній лучній рослинності, в основному на *Dactylis glomerata* і *Alopecurus pratensis*.

Літ триває з кінця травня до кінця червня. Зимує личинка, генерація однорічна.

Поширення: Європа, Кавказ, Передня Азія, Сибір, завезений у Північну Америку.

***Clanoptilus marginellus* Olivier, 1790**

1♀ 7.06.1951, 3♀ 20.06.1951, 2♀ 3.07.1952, 2♀ 18.07.1952, Ужгород, виноградники (ЗМ); 1♀ 15.06.1951, 1♀ 19.06.1951, 1♂ 28.06.1951, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♀ 16.06.1951, Ужгород, сад біля замку (ЗМ); 2♀ 27.06.1951, 2♂ 27.08.1951, виноградник к-пу ім. Сталіна (ЗМ); 2♂ 13.06.1952, с. Цеглівка (ЗМ); 4♂ і 5♀ 23.06.1952, Ужгород, Доманинці, лука біля каналу (ЗМ); 2♂ і 2♀ 28.06.1952, там же, берег каналу (ЗМ); 1♂ 27.06.1952, 2♂ і 1♀ 2.07.1952, с. Оноківці, лів. берег каналу, травостій (ЗМ); 1♀ 5.07.1952, Ужгород, Радванка, берег р. Уж (ЗМ); 1♂ 10.06.1953, сел. Тячево, на озимій пшениці (ЗМ); 4♂ і 1♀ 10.06.1953, там же, лука (різнотрав'я) (ЗМ); 1♂ 12.06.1953, 1♀ 16.07.1953, с. Дубриничи (ЗМ); 1♂ 14.06.1953, с. Оноківці (ЗМ); 1♂ 17.06.1954, там же, на луці (злаки) (ЗМ); 1♂ 15.06.1953, с. Сіль (долина р. Уж) (ЗМ); 2♂ і 6♀ 2.07.1953, с. Репинне, лука біля р. Репинка (ЗМ); 1♀ 18.07.1953, ок. м. Ужгорода, на трав'янистій рослинності, Кулагіна (КЕ); 1♀ 9.05.1954, г. Чорна Гора, підніжжя півден. схилу, бобові, складноцвітї, злаки (КЕ); 1♂ 3.06.1954, с. Чорнотисово, біля залізниці, Грицакович (КЕ); 1♂ 5.06.1954, там же (КЕ); 1♀ 23.06.1954, захід. схил Чорної Гори, сад (злаки, ромашка) (ЗМ); 2♀ 25.06.1954, с. Дротинці, пшениця (ЗМ); 1♂ 26.06.1954, с. Тросник (ЗМ); 1♂ і 1♀ 26.06.1954, там же, конюшина (ЗМ); 3♂ і 8♀ 26.06.1954, там же, лука на місці болота, що висохло (злаки, осока, конюшина) (ЗМ); 1♀ 4.07.1954, між сс.

Буштино і Вишково, прав. берег р. Тиса, на вербі (ЗМ); 2♂ 13♀ 4.07.1954, ок. с. Вишково, лів. берег р. Тиса, на луці (ЗМ); 3♀ 4.07.1954, с. Буштино, на ячмені (ЗМ); 1♀ 5.07.1954, ок. с. Руське Поле, на мокрій луці (злаки) (ЗМ); 1♂ і 5♀ 10.07.1954, ок. м. Виноградова, поле вівса (КЕ); 24♀ 23.07.1954, с. Дубкове (ЗМ); 1♀ 23.07.1954, сел. В. Березний (ЗМ); 1♀ 28.07.1954, Мукачівський р-н, на вербі (КЕ); 2♀ 29.07.1954, с. Чорнотисово, різнотрав'я, Грицакович (КЕ); 1♀ 30.07.1954, с. Оноківці, Бровдій (КЕ); 1♂ 26.07.1955, с. Брід, кукурудза (70-80 см) (КЕ); 1♀ 27.07.1955, м. Іршава, тмин (КЕ); 4♀ 31.07.1955, там же, лука, *Festuca trifolia*, Бровдій (КЕ); 8♀ 28.07.1955, с. Дубрівка, овес (КЕ); 1♂ 7.06.1956, 1♀ 16.07.1956, 1♀ 2.08.1956, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♀ 9.06.1956, с. Богдан (ЗМ); 1♂ 19.06.1956, ок. с. Зарічево (ЗМ); 1♀ ? 1956, г. Синаторія, 730 м н.р.м., на папороті (ЗМ); 1♂ 22.06.1957, с. Добросілля, біля р. Боржава, на вівсі (ЗМ); 1♀ 24.06.1957, сел. Тячів (КЕ); 1♂ і 1♀ 25.06.1957, м. Виноградів, Леготай (КЕ); 1♀ 27.06.1957, ок. с. Кайданово (КЕ); 1♀ 27.06.1957, ок. м. Хуст, на вівсі біля р. Тиса (ЗМ); 1♀ 28.06.1957, сел. Королево, г. Саргедь, поляна у сосновому лісі (підлісок дуба, райграс, нечуйвітер, мітлиця), Леготай (КЕ); 3♀ 28.06.1957, с. Мужієво, овес, Ліпкина (КЕ); 1♀ 27.05.1958, с. Гать, на пшениці (ЗМ); 4♂ 31.05.1958, с. Чорнотисово, дамба біля р. Тиса, лядвенець, злаки (КЕ); 1♂ і 3♀ 2.06.1958, там же, але на пшениці; 2♂ і 2♀ 10.06.1958, с. Зняцево, на пшениці (ЗМ); 1♀ 10.06.1958, с. Дубрівка, на пшениці (ЗМ); 1♀ 12.06.1958, с. Руське, на пшениці (ЗМ); 1♀ 10.07.1958, с. Ракошино, на вівсі (ЗМ); 2♀ 13.07.1958, с. В. Добронь, на пшениці (ЗМ); 2♀ 21.07.1958, сел. Свалява, на луці (ЗМ); 2♀ 21.07.1958, там же, на вівсі (ЗМ); 2♂ 22.06.1959, с. Паладь Комарівці, на луці (ЗМ); 1♂ 24.06.1959, Ужгород, Доманинці, на сухій луці біля ріки (ЗМ); 1♂ 26.06.1959, Берегівський р-н, Висока гора; 1♂ 26.06.1959, с. Стеблівка, на картоплі (КЕ); 1♀ 6.07.1959, 1♀ 7.07.1959, с. Нове Село, берег р. Тиса, на трав'янистій рослинності біля городу (ЗМ); 1♀ 9.07.1959, с. Тур'я Пасіка, на вівсі (багато попелиць) (ЗМ); 1♀ 9.07.1959, ок. с. М. Копаня, на березі р. Тиса, мокрий пісок (ЗМ); 1♂ і 2♀ 9.07.1959, с. Букове, на конюшині (ЗМ); 2♀ 11.07.1959, сел. В. Березний, на конюшині і вівсі (ЗМ); 2♀ 12.07.1959, там же (ЗМ); 1♂ 23.07.1959, ок. сел. Воловець, галявина у хвойному лісі (ЗМ); 1♀ 11.07.1959, сел. В. Березний (ЗМ); 1♂ 8.08.1959, на луці між сс. В. Копаня і М. Копаня, пойма р. Тиса (конюшина, лядвенець) (ЗМ); 1♂ 6.06.1960, с. Стеблівка (КЕ); 1♂ 11.06.1960, с. Широке, на луці (ромашки, звіробій) (ЗМ); 1♀ 11.06.1960, там же, на сухій луці біля дороги (ястребинка волохата) (ЗМ); 1♀ 12.06.1960, с. Теково, в саду (ЗМ); 1♂ 12.06.1960, там же, на толоці (дикі злаки) (ЗМ); 4♂ 13.06.1960, Ужгород, Доманинці, на диких злаках (ЗМ); 1♂ 13.06.1960,

с. Заболоття, колгоспний сад і виноградник, на траві між деревами і кущами (ЗМ); 1♂ 13.06.1960, там же, суха лука (горошок запашний і пирій) (ЗМ); 2♀ 13.06.1960, там же, на озимій пшениці (ЗМ); 1♂ 13.06.1960, між сс. Заболоття і Паладь, на придорожній трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ 14.06.1960, ст. Королево, на вівсі (ЗМ); 1♀ 17.06.1960, с. Дяково, на диких злаках (ЗМ); 3♀ 17.06.1960, там же на пшениці (ЗМ); 2♂ і 1♀ 18.06.1960, с. Невицьке, на луці (дикі злаки) (ЗМ); 1♂ і 3♀ 23.06.1960, Ужгород, Доманинці, на диких злаках (ЗМ); 1♀ 25.06.1960, 1♀ 27.06.1960, с. Залуж, на дамбі водосховища (ЗМ); 1♀ 26.06.1960, там же, на луці (ЗМ); 3♀ 26.06.1960, с. Завидово, на придорожній трав'янистій рослинності (ЗМ); 5♂ 27.06.1960, там же, на пшениці (ЗМ); 1♂ 27.06.1960, лука між сс. Завидово та Залуж (ЗМ); 2♂ 28.06.1960, с. Береги, на луці поблизу дубового лісу (ЗМ); 4♀ 29.06.1960, Чорний Мочар, Ньярош Горонда, болото (на трав'янистій рослинності) (ЗМ); 1♀ ? 06.1960, там же, косіння вздовж каналу (ЗМ); 1♂ 30.06.1960, с. Береги, на пшениці (ЗМ); 1♂ і 1♀ 1.07.1960, Чорний Мочар, косіння на луці вздовж каналу (ЗМ); 1♀ 1.07.1960, там же, Тошнот, косіння по схилу зрошувального каналу (ЗМ); 1♂ і 5♀ 1.07.1960, с. Зміївка, на пшениці (ЗМ); 1♂ 12.08.1960, с. Цеглівка (ЗМ); 1♀ 3.06.1962, с. М. Березний, овес, Андрусак (КЕ); 1♂ 20.06.1962, ок. м. Ужгорода, Горяни, на ячмені (ЗМ); 1♀ 7.09.1963, с. Ізки, косіння по різнотрав'ю (ЗМ); 1♂ 12.06.1964, с. Шоломоново, на пшениці (ЗМ); 1♂ 12.06.1964, ок. м. Чоп, берег р. Латориці, на водній рослинності (ЗМ); 1♂ 13.06.1964, ок. с. В. Добронь, на вівсі (ЗМ); 1♀ 16.07.1965, с. Верховина Бистра, на житі, Олень (ЗМ); 2♀ 17.07.1965, там же, на луці, Олень (ЗМ); 1♂ і 1♀ 19.07.1965, там же, косіння на галявині, Олень (ЗМ); 1♀ 26.07.1965, с. Дубриничи, Переверзева (КЕ); 1♂ 15.05.1966, с. Сторожниця, на пшениці (КЕ); 1♂ 4.06.1966, Ужгород, р-н Шахта, Лиса гора, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ 11.06.1966, Ужгород, парк "Дружби", на траві (ЗМ); 1♀ 1.07.1967, ок. с. Ужок, перевал, на луці (ЗМ); 2♀ 30.06.1969, 1♀ 1.07.1969, с. Дрогінці, Чизмар (ЗМ); 1♀ 1.07.1969, там же, Русин (ЗМ); 1♀ 6.07.1969, ок. м. Виноградова, ур. Дубки, Чизмар (ЗМ); 1♂ 8.07.1969, півден.-схід. частина Чорної Гори, Токач (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, с. М. Копаня (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, с. Келечин, полонина, Куриця (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, ок. м. Виноградова, ур. Гутманка, Дудла (ЗМ); 1♂ і 1♀ 9.07.1969, там же, г. Чорна Гора, ур. Теплиця, Токач (ЗМ); 1♂ 12.07.1970, там же, біля водойми (ЗМ); 1♀ 10.07.1969, с. М. Копаня, Марусанич (ЗМ); 1♀ 12.05.1970, с. Оноківці, біля р. Уж (ЗМ); 3♀ 12.05.1970, 1♀ 15.07.1972, 1♂ 10.07.1976, Ужгород, Комсомольський парк, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 1.07.1970, г. Чорна Гора, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 5.07.1970, 1♂

2.06.1972, ок. м. Ужгорода, Дубки (ЗМ); 1♀ 7.07.1970, с. Онок, на луці (ЗМ); 1♂ 7.08.1972, Ужгород, Горяни, біля лісу (ЗМ); 1♀ 10.06.1975, Ужгород, Боздош, на кущах чорної смородини (ЗМ); 1♂ і 1♀ 28.05.1976, с. Букове, на суниці (ЗМ); 1♂ 20.06.1976, Ужгород, р-н Шахта, ручний збір на вільсі (ЗМ); 1♂ 8.07.1976, Ужгород, Оноківці, в лісі на трав'янистій рослинності (ЗМ); 8♀ 2.07.1978, с. В. Бакта, на трав'янистій рослинності біля кукурудзи (ЗМ); 1♀ 14.07.1978, ок. м. Ужгорода, Дубки, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 7♀ 20.07.1978, с. В. Бакта, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 2♀ 20.07.1978, там же, в заростях камишу біля каналу (ЗМ); 1♀ 23.06.1980, с. Оноківці, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ 5.07.1980, Ужгород, на території електростанції (ЗМ); 4♀ 7.07.1980, там же, під лісом на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ 8.07.1980, с. Ворочево, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 16.07.1980, с. Сіль, на луці (ЗМ); 1♀ 29.06.1982, Ужгород, Радванська гора, на трав'янистій рослинності в саду (ЗМ); 4♂ 1.07.1982, с. Забродь, на трав'янистій рослинності в саду (ЗМ); 1♀ 9.07.1983, с. Усть-Чорна, Шишова (КЕ); 1♂ 28.07.1986, м. Виноградів (КЕ).

Мезофіл. Заселяє відкриті стації, освітлені лісові галявини, там зустрічається на квітучій трав'янистій рослинності. Імаго активні за сонячної погоди протягом всього дня.

Літ триває від початку травня до кінця липня. На Закарпатській низовині – в червні, в південно-західному передгір'ї і нижньому гірському лісовому поясі – в кінці червня-липні. Моновольтинний вид, зимівля на личинковій стадії.

Поширення: Європа, Передня Азія, Північна Африка, Кавказ.

***Clanoptilus falcifer* Abeille de Perrin, 1882.**

4♀ 4.07.1953, м. Виноградово (КЕ); 3♂ 24.06.1954, г. Чорна Гора, галявина (ЗМ); 1♂ 1956, с. Холмовець; 1♀ 26.06.1957, г. Чорна Гора (КЕ); 2♀ 24.06.1960, Виноградівський р-н, г. Бабій Камінь (КЕ).

Ксерофіл. Тепло- і світлолюбний вид, заселяє ксеротермні ділянки на схилах з південною і південно-західною експозицією, де його знаходили на трав'янистій рослинності.

Літ триває з кінця травня по кінець червня. Генерація виду однорічна.

Поширення: Середня Європа, Передня Азія, Кавказ.

***Clanoptilus elegans* Olivier, 1790**

1♀ 1.06.1951, Ужгород, Доманинці, лів. берег каналу (ЗМ); 2♀ 20.06.1952, там же, поле (ЗМ); 2♂ 23.06.1952, там же, біля каналу (ЗМ); 1♀ 4.06.1952, 5♀ 17.06.1952, м. Берегово (ЗМ); 3♀ 13.06.1952, с. Цеглівка (ЗМ); 1♀ 5.07.1952, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♂ і 6♀ 26.05.1953, с. Шаланки, пасіка (ЗМ); 1♂ 19.05.1954, Ужгород,

Радванка, к-п ім. Жданова, поле пшениці (ЗМ); 1♂ 19.05.1954, Ужгород, Радванка, біля полотна малої залізниці (ЗМ); 1♀ 17.06.1954, с. Оноківці, на луці (злаки) (ЗМ); 22♂ 25.05.1954, 1♂ 3.06.1954, 3♂ і 1♀ 5.06.1954, с. Чорнотисово, біля залізниці, Грицакович (КЕ); 2♂ 30.05.1954, там же, на озимій пшениці (КЕ); 4♂ 28.05.1954, там же, на житі; 1♂ 22.06.1954, ок. м. Виноградова, овес (ЗМ); 1♀ 25.06.1954, с. Дротинці, жито (ЗМ); 1♀ 2.06.1956, ок. м. Чоп, прав. берег р. Латориця (ЗМ); 1♀ 20.06.1957, с. Буча, поле пшениці (ЗМ); 1♀ 22.06.1957, с. Добросілля, біля р. Боржава, на осоці (ЗМ); 3♀ 28.06.1957, ок. с. Мужієво, біля дороги, Липкина (КЕ); 4♂ 20.05.1958, Ужгород, Радванка, на люцерні та конюшині (ЗМ); 1♂ 27.05.1958, 1♂ 29.05.1958, с. Гать, на пшениці (ЗМ); 1♀ 28.05.1958, там же, Чорний Мочар, на пасовищі (тимофіївка, жовтець) (ЗМ); 1♀ 30.05.1958, ок. с. Чорнотисово, Холмовецька гора, сади та виноградники (злаки, ромашки) (ЗМ); 1♀ 10.06.1958, с. Зняцево, на пшениці (ЗМ); 1♀ 12.06.1958, с. Іванівці, на пшениці (ЗМ); 1♂ 16.05.1959, с. Оноківці, піонерський табір, на галявині біля струмка (ЗМ); 1♂ 31.05.1959, с. Стеблівка, пшениця, жито (КЕ); 2♀ 22.06.1959, с. Паладь Комарівці, на луці (ЗМ); 1♀ 24.06.1959, Ужгород, Доманинці, на сухій луці біля ріки (ЗМ); 1♀ 6.07.1959, с. Нове Село, берег р. Тиса, на траві біля городу (ЗМ); 1♀ ?.07.1959, сел. В. Березний (ЗМ); 1♀ 8.06.1960, Ужгород, Горяни, на диких злаках вздовж дороги (ЗМ); 1♀ 22.06.1960, півніжжя Чорної Гори, на диких злаках, Балог (КЕ); 1♀ 25.05.1962, там же, на пшениці (ЗМ); 3♂ 25.05.1962, там же, на луці (ЗМ); 1♂ і 3♀ 28.05.1962, там же, на лисохвості (ЗМ); 1♂ 13.06.1960, с. Заболоття, колгоспний сад і виноградник, на трав'янистій рослинності між деревами і кущами (ЗМ); 3♀ 13.06.1960, там же, косіння між полем пшениці і суниці (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, с. Паладь, на кукурудзі (ЗМ); 1♀ 17.06.1960, с. Дяково, на пшениці (ЗМ); 4♀ 27.06.1960, с. Завидово, на пшениці (ЗМ); 1♀ 28.06.1960, с. Береги, на галявині в дубовому лісі (ЗМ); 1♀ 28.06.1960, там же, на луці поблизу дубового лісу (ЗМ); 1♀ 29.06.1960, Чорний Мочар, Ньярош Горонда, болото (ЗМ); 1♀ 30.06.1960, с. Береги, на пшениці (ЗМ); 1♀ 1.07.1960, Чорний Мочар, Кідьош-Чикош Горонда, ручний збір (ЗМ); 1♀ 22.05.1961, Ужгород, Радванка, косіння в саду (ЗМ); 1♂ і 1♀ 1.06.1963, Чорний Мочар, косіння по дамбі каналу біля Чикош-Горонди (чина, вика, берізка польова) (ЗМ); 1♂ 12.06.1964, с. Шоломоново, на пшениці (ЗМ); 1♂ 2.06.1965, Ужгород, сад "Дружби", на траві (ЗМ); 1♀ 4.06.1966, Ужгород, р-н Шахта, Лиса гора, на траві (ЗМ); 1♂ і 1♀ 9.06.1966, Ужгород, сад краєзнавчого музею, на траві (ЗМ); 1♀ 10.07.1972, ок. с. Невицьке, на траві (ЗМ); 1♀ 10.06.1975, Ужгород, Боздош, на кущах чорної смородини (ЗМ); 1♀ 20.06.1976, Ужгород, р-н

Шахта, ручний збір на смородині (ЗМ); 1♂ 18.05.1978, Ужгород, Горяни, на кущах чорної смородини та траві між ними (ЗМ); 1♀ 12.06.1980, с. Оноківці, на траві (ЗМ); 1♀ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ); 1♂ 6.05.1982, ок. с. Геєвці, біля р. Латориці, на траві (ЗМ).

Мезофіл. Тепло- і світлолюбний вид. Зустрічається на квітучій трав'янистій рослинності (в основному на злаках) і чагарнику лук на добре освітлених схилах з південною і південно-західною експозицією. Активні в теплу, сонячну погоду.

Літ: середина травня-початок липня; в низинних районах найчастіше – друга половина травня, в передгір'ї – перша половина червня. Вид з однорічною генерацією. Зимує личинка.

Поширення: Європа, Кавказ, Середня Азія.

Clanoptilus geniculatus Germar, 1824

1♂ 23.05.1951, 4♂ і 1♀ 25.05.1951, 2♂ і 6♀ 7.06.1951, Ужгород, виноградник (ЗМ); 1♂ 28.05.1951, к-п ім. Жданова, на озимій пшениці (КЕ); 1♂ і 12♀ 20.06.1951, 2♂ 6.06.1952, 1♀ 20.06.1952, 4♀ 3.07.1952, 2♂ і 3♀ 30.05.1953, там же, виноградники (ЗМ); 1♀ 31.05.1951, 4♀ 12.06.1951, 2♀ 15.06.1951, 6♀ 28.06.1951, 1♂ 23.05.1952, 1♀ 5.07.1952, 1♂ 14.05.1953, Ужгород, ботсад (ЗМ); 3♂ і 5♀ 1.06.1951, Ужгород, Доманинці, лів. берег каналу (ЗМ); 3♀ 13.06.1951, заплава лука між сс. Струмківка і Цеглівка (ЗМ); 8♀ 16.06.1951, Ужгород, сад біля замку (ЗМ); 1♀ 19.06.1951, ок. с. Невицьке, лука (ЗМ); 1♀ 27.08.1951, виноградник к-пу ім. Сталіна (ЗМ); 1♂ 9.05.1952, Ужгород, лука біля Радванського лісу (ЗМ); 2♂ 31.05.1952, с. Есень (ЗМ); 2♂ і 17♀ 4.06.1952, м. Берегово (ЗМ); 1♀ 7.06.1952, с. Кайданово, лука (ЗМ); 3♂ 7.06.1952, Ужгород, лука біля р. Уж поблизу електростанції (ЗМ); 1♂ і 5♀ 13.06.1952, с. Цеглівка (ЗМ); 2♂ і 1♀ 20.06.1952, Ужгород, Доманинці, поле (ЗМ); 1♀ 24.06.1952, там же, лука (ЗМ); 1♀ 5.07.1952, Ужгород, Радванка, берег р. Уж (ЗМ); 1♂ 15.05.1953, Ужгород, сад між виноградниками (ЗМ); 1♂ 21.05.1953, сел. В. Березний, на житі (ЗМ); 1♂ 23.05.1953, ок. с. В. Копаня, лука біля дороги (ЗМ); 2♂ і 3♀ 26.05.1953, с. Шаланки, пасіка (ЗМ); 1♂ 27.05.1953, с. М. Березний (КЕ); 1♂ і 2♀ 12.06.1953, г. Бологлаз, сад, на різнотрав'ї (ЗМ); 1♂ і 1♀ 14.06.1953, с. Оноківці (ЗМ); 2♂ 16.06.1953, с. Кам'яниця (ЗМ); 5♂ 28.05.1954, с. Чорнотисово, на житі, Грицакович (КЕ); 2♂ і 2♀ 29.05.1954, Ужгород, Радванка, на луці вздовж залізниці (ЗМ); 1♂ 4.06.1954, с. Довге, на луці (ЗМ); 1♂ і 1♀ 4.06.1954, с. Холмовець, сад, Грицакович (КЕ); 1♂ 4.06.1954, с. Струмківка, лука біля посівів жита (конюшина, злаки, жовтець) (ЗМ); 1♂ і 5♀ 5.06.1954, с. Чорнотисово, біля дамби, Грицакович (КЕ); 1♀ 5.06.1954, там же, мокра лука поблизу болота (ЗМ); 5♂ і 18♀ 17.06.1954, с. Оноківці, на луці (хвощ, злаки) (ЗМ); 1♀ 19.06.1954, с. Онок (КЕ); 3♀ 25.06.1954,

с. Дротинці, жито (ЗМ); 1♀ 26.06.1954, с. Тросник, конюшина (ЗМ); 1♂ і 8♀ 26.06.1954, там же, лука на місці болота, що висохло (злаки, осока, конюшина) (ЗМ); 2♀ 27.06.1954, ок. с. М. Березний, ліс (КЕ); 1♀ 23.07.1954, с. Дубкове (ЗМ); 1♂ 9.06.1955, м. Мукачево (КЕ); 1♀ 9.06.1955, м. Тячів, біля залізниці, Кононович (КЕ); 2♂ 12.06.1955, там же, на березі р. Тиси (КЕ); 1♂ 12.06.1955, с. Ключарки, овес (КЕ); 1♀ 2.08.1955, 3♀ 4.06.1956, 1♂ і 8♀ 7.06.1956, Ужгород, ботсад (ЗМ); 1♀ 2.06.1956, ок. м. Чопа, прав. берег р. Латориця (ЗМ); 1♂ і 1♀ 6.06.1956, Ужгород, Радванка, на луці (ЗМ); 1♂ і 2♀ 26.05.1957, ок. с. Туриця, фруктовый сад (конюшина, кінський щавель, фєстовка, молочай) (КЕ); 2♀ 22.06.1957, с. Добросілля, біля городу (редька, дикий хрестоцвіт) (ЗМ); 5♀ 28.06.1957, с. Мужієво, при дорозі біля виноградника (злаки, конюшина, ромашка, щавель) (КЕ); 1♀ ?.06.1957, с. Мужієво, виноградник, сад (ЗМ); 3♀ 1.07.1957, с. Доманинці, біля р. Уж, злакові, зонтичні (КЕ); 1♂ 20.05.1958, Ужгород, Радванка, на озимій пшениці (ЗМ); 1♂ 20.05.1958, там же, вздовж насипу залізниці, на різнотрав'ї (ЗМ); 2♀ 27.05.1958, с. Гать, косіння на квітучому житі біля лісу (ЗМ); 1♂ 30.05.1958, ок. с. Чорнотисово, Холмовецька гора, виноградник, сад (злаки, ромашки, конюшина) (ЗМ); 2♂ 2.06.1958, с. Чорнотисово, на вербі (КЕ); 1♂ 21.05.1959, с. Поляна, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♂ і 2♀ 29.05.1959, ок. с. Невицьке, по дорозі на г. Анталовецька Поляна, на кушовій рослинності (ЗМ); 1♂ 31.05.1959, с. Стеблівка, пшениця, жито (КЕ); 2♀ 22.06.1959, с. Паладь Комарівці, на луці (ЗМ); 1♂ і 4♀ 24.06.1959, Ужгород, Доманинці, суха лука біля ріки (ЗМ); 2♀ 6.07.1959, с. Нове Село, вздовж берега р. Тиса, рядом з вербою на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 6.07.1959, там же, на трав'янистій рослинності біля городу (дикі злаки) (ЗМ); 1♀ 1.06.1960, с. Залуж, на луці (злаки) (ЗМ); 1♂ 7.06.1960, с. Оноківці, поле жита (ЗМ); 1♂ і 1♀ 8.06.1960, Ужгород, Горяни, на траві вздовж дороги (дикі злаки) (ЗМ); 5♀ 12.06.1960, с. Теково, в саду (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, с. Заболоття, колгоспний сад і виноградник, на траві між деревами і кущами (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, там же, на вівсі та віці (ЗМ); 2♀ 22.06.1960, підніжжя Чорної Гори, на диких злаках, Балог (КЕ); 1♀ 26.06.1960, с. Залуж, на березі ставу (трав'яниста та кушова рослинність) (ЗМ); 1♀ 27.06.1960, лука між с. Завидово та с. Залуж (ЗМ); 5♀ 28.06.1960, с. Береги, на галявині в дубовому лісі (ЗМ); 8♀ 28.06.1960, там же, на луці поблизу дубового лісу (ЗМ); 1♀ 29.06.1960, Чорний Мочар, Ньярош Горонда, на тимофіївці (ЗМ); 1♀ 30.06.1960, с. Береги, на дикорослих травах біля поля пшениці (ЗМ); 3♀ 23.06.1960, Ужгород, Доманинці, на диких злаках (ЗМ); 1♂ 25.05.1962, Ужгород, Горяни, на луці (ЗМ); 2♂ 28.05.1962, там же, на лисохвості (ЗМ); 1♂ 28.05.1962, там

же, в саду (ЗМ); 1♂ 31.05.1962, ок. м. Ужгорода, Дравці, на луці (ЗМ); 1♀ 1.06.1963, Чорний Мочар, косіння по дамбі каналу біля Чикош-Горонди, чина, вика, берізка польова (ЗМ); 2♂ і 1♀ 3.06.1964, с. Сторожниця, на пшениці (ЗМ); 1♀ 6.06.1964, між м. Чоп і с. Цеглівка, на луці (ЗМ); 1♀ 13.06.1964, с. В. Добронь, на луці (злаки) (ЗМ); 1♀ 13.06.1964, там же, на пшениці (ЗМ); 1♂ 13.06.1964, там же, на вівсі (ЗМ); 7♂ 2.06.1965, Ужгород, аеропорт, поле, на траві (ЗМ); 2♂ і 4♀ 2.06.1965, Ужгород, сад “Дружби”, на траві (ЗМ); 2♂ 14.05.1966, Ужгород, “Шахта”, узлісся дубового лісу, Олень (ЗМ); 1♂ 14.05.1966, там же, Лиса Гора, на луці, Олень (ЗМ); 1♀ 26.05.1966, с. Ільниця, прав. берег р. Синявка, на луці, Олень (ЗМ); 1♂ 26.05.1966, ок. с. Осій, ур. Кам’янка, на луці, Олень (ЗМ); 2♂ і 2♀ 9.06.1966, 5♀ 9.06.1966, Ужгород, сад Красназнавчого музею, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 3♂ і 12♀ 11.06.1966, Ужгород, сад “Дружби”, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♂ і 9♀ 19.06.1968, Ужгород (ЗМ); 1♀ 30.06.1969, ок. с. Дротинці (ЗМ); 1♀ 1.07.1969, прав. берег р. Тиса, ур. Дубки, Кедебец (ЗМ); 1♀ 3.07.1969, прав. берег р. Тиса, г. Чорна Гора, Кедебец (ЗМ); 1♂ 6.07.1969, там же, Чизмар (ЗМ); 1♀ 5.07.1969, 2♀ 6.07.1969, ок. с. Дротинці, лука (злаки, трав’янисті, болотні рослини, Чекамон (ЗМ); 1♀ 6.07.1969, ок. м. Виноградова, прав. берег р. Тиса, Кедебец (ЗМ); 1♀ 8.07.1969, півден.-схід. схил Чорної Гори, Токач (ЗМ); 2♀ 8.07.1969, с. М. Копаня (ЗМ); 1♀ 7.07.1970, там же, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 9.07.1969, г. Чорна Гора, ур. Теплиця, Токач (ЗМ); 1♀ 10.07.1972, с. Невицьке, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 3♀ 10.06.1975, 1♀ 22.04.1978, Ужгород, Боздош, на чорній смородині (ЗМ); 1♂ і 5♀ 28.05.1976, с. Букове, на суниці (ЗМ); 1♀ 20.06.1976, Ужгород, “Шахта”, ручний збір на вільсі (ЗМ); 4♀ 20.06.1976, там же, ручний збір на смородині (ЗМ); 2♀ 24.06.1976, с. Олешник, на кущах чорної смородини (ЗМ); 2♀ 7.07.1976, ок. м. Ужгорода, Дравці, на траві (ЗМ); 1♀ 8.07.1976, ок. м. Ужгорода, Оноківці, в лісі на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 10.07.1976, Ужгород, “Комсомольський парк”, на траві (ЗМ); 1♀ 10.07.1976, Ужгород, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 2♂ і 6♀ 19.06.1977, Ужгород, біля електростанції, на чорній смородині (ЗМ); 1♂ 28.05.1978, с. М. Березний, на чорній смородині (ЗМ); 2♀ 12.06.1980, 1♂ 23.06.1980, с. Оноківці, на трав’янистій рослинності біля кущів (ЗМ); 2♀ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ); 1♀ 1.07.1982, с. Забродь, на траві в саду (ЗМ); 2♀ 27.06.1984, с. Черногорова, на траві (ЗМ); 1♀ 11.07.1984, с. Невицьке, Вайдова лука, на траві (ЗМ).

Мезофіл. Заселяє теплі, освітлені стації, де дорослих жуків можна знайти на злаках, зонтичних та на іншій тра’янистій рослинності в

період цвітіння. Імаго активні в тепло, сонячну погоду, на низовині – в першій половині дня, в інших поясах – протягом цілого дня.

Літ: середина травня-середина липня; на низовині – друга половина травня, в передгір’ї і поясі широколистяних лісів – червень. Моновольтинний вид, зимує на личинковій стадії.

Поширення: Південна, Середня і Східна Європа, Кавказ, Передня і Середня Азія, Сибір.

Clanoptilus ambiguus Peyron, 1877

1♀ 25.05.1954, с. Чорнотисово, на злаках, Грицакович (КЕ); 3♀ 28.05.1954, там же, на житі (КЕ); 5♀ 30.05.1954, там же, на озимій пшениці (КЕ); 9♀ 5.06.1954, там же, біля дамби (КЕ); 3♀ 24.06.1954, г. Чорна Гора, півден. схил, яблунево-грушево-черешневий сад (злаки, вика, деревій, конюшина, лядвенець, складноцвіті) (КЕ); 1♀ 9.06.1955, м. Мукачево, люцерна (КЕ); 1♀ 13.06.1955, між с. Дрисино і с. Бордова, лука (конюшина, тимофіївка, костер) (КЕ); 1♀ 6.06.1956, с. Ключарки, косіння поблизу дубового лісу (злаки, жовтець, осика) (КЕ); 3♀ 31.05.1959, с. Стеблівка, долина р. Тиса (пшениця, жито) (КЕ); 1♀ 5.06.1960, м. Ужгород, Радванка (ЗМ); 1♀ 13.06.1960, с. Паладь, на кукурудзі (ЗМ); 2♀ 16.06.1960, с. Дяково, на придорожній трав’янистій рослинності (ЗМ); 6♀ 24.06.1960, м. Виноградово, г. Бабій Камінь (конюшина, біловус, тимофіївка, підріст дубу і глоду) (КЕ); 2♀ 25.05.1962, Ужгород, Горяни, на луці (ЗМ); 1♀ 28.05.1962, там же, в саду (ЗМ); 2♀ 31.05.1962, ок. м. Ужгорода, Дравці, на луці (ЗМ); 1♀ 1.06.1963, Чорний Мочар, косіння на конюшині біля Чикош-Горонди (ЗМ); 2♀ 2.06.1963, там же, злаки, щавель, ірис (ЗМ); 2♀ 3.06.1964, с. Барвінок, на луці (ЗМ); 1♀ 9.06.1964, с. Холмок, на луці (злаки, конюшина) (ЗМ); 1♀ 10.06.1964, ок. м. Чопа, берег р. Латориці, на луці (ЗМ); 6♀ 12.06.1964, с. Шоломоново, на пшениці (ЗМ); 1♀ 2.06.1965, Ужгород, сад “Дружби”, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 15.05.1966, с. Сторожниця, пшениця (КЕ); 1♀ 4.06.1966, Ужгород, р-н Шахта, Лиса гора, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 29.07.1969, ок. м. Виноградова, Білич (ЗМ); 1♀ 6.07.1976, ок. м. Ужгорода, Дравці, на трав’янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 10.07.1976, Ужгород, Комсомольський парк, на трав’янистій рослинності (ЗМ).

Вид-ксерофіл. Надає перевагу теплим, добре освітленим стаціям з ксеротермною рослинністю. Імаго можна знайти на злаках, складноцвітних та зонтичних. Зустрічається в агроценозах, на луках, узліссях, особливо на схилах з південною експозицією, також на лісових галявинах.

Літ: з середини травня по середину червня. Генерація однорічна, зимує личинка.

Поширення: Середня Європа, Кавказ, Мала і Середня Азія.

***Clanoptilus vulneratus* Abeille de Perrin, 1891.**

1♀ 22.05.1953, с. Кальник (КЕ); 1♀ 5.06.1953, с. Кобилецька Поляна (ЗМ); 1♂ 23.06.1980, с. Оноківці, на траві (ЗМ).

Ксерофіл. Тепло- і світлолюбний вид. Заселяє стації з ксеротермною рослинністю, особливо на схилах з південною і південно-західною експозицією.

Літ: травень-середина червня. Вид моновольтинний. Зимівля проходить на стадії личинки.

Поширення: Південна і Середня Європа, Кавказ, Передня Азія.

***Anthocomus bipunctatus* Harrer, 1784**

1♀ 3.06.1954, с. Чорнотисово (КЕ); 2♀ 1.06.1959, с. Нанково, ручний збір з листків сливи (КЕ); 1♂ 23.05.1962, с. Кругле (КЕ).

Синантропний, ксерофільний вид. Зустрічається в парках, садах, городах, біля людського житла на трав'янистій рослинності, чагарнику і квітучих фруктових деревах. Надає перевагу добре освітленим місцям [1].

Літ: кінець травня-червень. Вид має одну генерацію на рік. В природних умовах зимівля проходить на личинковій стадії. Проте В. Алленшпах і В. Віттмер (Allenspach, Wittmer, 1979) повідомляють, що імаго часто зимують в будинках і з'являються ранньою весною на вікнах.

Поширення: Європа, Кавказ, Мала Азія.

***Axinotarsus ruficollis* Olivier, 1790**

3♂ і 4♀ 4.07.1953, м. Виноградів (КЕ); 2♂ 15.06.1956, ок. с. Рафайлово, дубовий ліс (дикі злаки, жовтець, осока) (КЕ).

Ксерофільний вид. Надає перевагу теплим стаціям на схилах з південною і південно-західною експозицією, де його можна знайти на кущах і трав'янистій рослинності. Зустрічається також на узліссях.

Літ: червень-початок липня. Моновольтинний вид, зимує на личинковій стадії.

Поширення: Європа, Північна Африка.

***Axinotarsus pulicarius* Fabricius, 1775**

1♀ 19.07.1956 Ужгород, виноградник (ЗМ); 1♀ 26.06.1957, г. Чорна Гора (КЕ); 2♂ 23.06.1958, ок. м. Берегова, узбіччя дороги між виноградниками (КЕ); 1♂ 22.06.1960, г. Чорна Гора (КЕ).

Ксерофіл. Заселяє добре прогріті ділянки з трав'янистою рослинністю (переважно на *Dactylis glomerata*, *Avena elatior*, *Holcus lanatus*, *Lolium perenne*).

Літ: кінець травня-початок липня. Вид з однорічною генерацією. Зимівля проходить на стадії личинки.

Поширення: Європа, Кавказ, Північна Африка.

***Axinotarsus marginalis* Castelnau, 1840**

1♂ 11.04.1953, м. Тячів (долина р. Тиса) (ЗМ); 1♀ 12.06.1953, г. Бологлаз, сад, на різнотрав'ї (ЗМ); 1♀ 4.06.1954, с. Холмовець, сад, Грицакович (КЕ); 11♂ і 5♀ 5.06.1956, ок. с. Н. Коропець, підлісок і різнотрав'я (злаки, складноцвіті, конюшина) у дубовому лісі, Баганич (КЕ); 1♀ 15.06.1956, ок. с. Рафайлово, дубовий ліс (дикі злаки, жовтець, осока) (КЕ); 1♂ 25.05.1957, ок. с. Ольховці, на траві (КЕ); 4♀ 1.07.1957, с. Доманинці, біля р. Уж, злакові, зонтичні (КЕ); 1♂ 29.05.1958, с. Гать (ЗМ); 1♂ і 1♀ 29.05.1958, там же, дубовий ліс (тимофіївка, дзвоники) (ЗМ); 1♀ 9.06.1966, Ужгород, сад краєзнавчого музею (ЗМ).

Ксерофіл. Зустрічається на теплих, добре освітлених схилах, де його можна у великій кількості знайти на злаках (*Holcus lanatus*, *Dactylis glomerata*, на видах роду *Poa*).

Літ: в низинних районах з середини травня по середину червня, в передгір'ях – середина травня-початок липня. Генерація однорічна. Зимує личинка.

Поширення: Європа (крім Північної), Кавказ.

Родина DASYTIDAE Laporte de Castelnau, 1840

***Dasytes niger* Linnaeus, 1761**

1♀ 16.06.1955, м. Рахів галявина біля лісу, Кононович (КЕ); 1♀ 24.06.1957, с. В. Лази, заплава лука біля дубового лісу, *Carex* (КЕ); 1♂ 20.06.1958, с. Мужієво, півден. схил гори, виноградники (КЕ); 4♀ 29.05.1959, с. Невицьке, на трав'янистій і кущовій рослинності вздовж берега р. Уж (ЗМ); 1♂ 22.06.1960, ок. с. Оноківці, дубовий ліс, на галявині (ЗМ).

Ксерофільний вид. Зустрічається на узліссі, просіках та галявинах на квітучих кущових і трав'янистих рослинах з родин вересові, молочайні, розові, зонтичні, пасльонові, злакові.

Літ триває з кінця весни до кінця літа. Зимує на личинковій стадії.

Поширення: Європа, Кавказ, Сибір.

***Dasytes coeruleus* De Geer, 1774**

1♂ і 1♀ 26.05.1955, с. Душино, лука на березі річки (дикі злаки, жовтець) (КЕ); 1♂ 7.06.1957, полонина Рівна, схід. схил, галявина біля лісу і дороги, 700-800 м н.р.м. (КЕ); 1♂ 23.06.1964 ок. с. Збини, лісосіка 5-річної ялини (КЕ).

Мезофіл. Зустрічається на стовбурах та гілках дерев (*Ulmus*, *Fagus*, *Quercus*), квітах, трав'янистій рослинності, на деревині, що гниє, під корою і мохом (Roubal, 1936).

Літ триває з кінця березня до середини літа. Характерною особливістю даного виду є зимівля на стадії лялечки. Залляльковування відбувається пізно восени (Burakowski, Mroczkowski, Stefański, 1986).

Поширення: Західна і Середня Європа.

***Dasytes plumbeus* Müller, 1776**

1♀ 22.06.? с. Добросілля, на *Achilla millefolium* (KE); 2♀ 9.06.1954, ок. с. Лікіцари, лука (злаки, шавель) (ЗМ); 1♂ 19.06.1954, ок. с. Пилипець, спуск з Боржавських полонин, галявина в буковому лісі (KE); 1♀ 25.05.1955 с. Крива, ручний збір, дощ (KE); 2♂ 31.05.1955, Холмовецька гора, травостій (KE); 6♂ і 2♀ 25.05.1957, с. Ольховиця (KE); 1♀ 25.05.1957, там же, фруктовый сад (конюшина, молочай, шавель) (KE); 6♂ 25.05.1957, ок. с. Турички, галявина біля дороги (хвощ, конюшина, осока) (KE); 2♂ і 5♀ 26.05.1957, с. Туриця, фруктовый сад (конюшина, кінський шавель, молочай) (KE); 1♂ і 1♀ 28.05.1958, с. Гать, дубовий ліс (тимофіївка, жовтець) (ЗМ); 1♂ 24.06.1958, м. Берегово, лука перед лісом (ромашки, осока, злаки, ситник, звіробій) (KE); 1♀ 1.06.1959, с. Нанково, сад, ручний збір на листках сливи (KE); 2♂ і 1♀ 21.06.1959, с. Крива, лів. берег р. Тиса, галявина в дубово-буковому лісі (KE); 1♂ 21.06.1959, там же, буковий ліс, на траві (KE); 1♀ і 1♂ 28.06.1960, с. Береги, на галявині в дубовому лісі (ЗМ); 1♂ 25.05.1961, с. Чорнотисово, біля залізниці (зонтичні, злакові, кінський шавель, чебрець, костер) (KE); 1♀ 19.06.1964, с. Жденієво, лісосіка ялини і сосни Веймутової (KE); 1♂ 23.06.1964, 1♂ 10.07.1964, ок. с. Збини, лісосіка 5-річної ялини (KE); 1♂ 9.07.1967, ок. с. Ворочево, лісова галявина (KE); 2♂ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ).

Мезофіл. Зустрічається по узбіччях лісових доріг, на узліссях і галявинах, де його можна знайти на квітучій трав'янистій рослинності (жовтецеві, розові, деренові, зонтичні, жимолостеві), а також на гілках і листках дуба.

Літ: середина травня - кінець серпня. Вид з однорічною генерацією. Зимує личинка.

Поширення: Європа, Кавказ, Північна Африка, Південний Сибір.

***Dasytes fuscus* Illiger, 1801**

1♀ 16.06.1953, ок. с. Іванівка, лука (конюшина, ромашка, дзвоники, люцерна), Белінська (KE); 1♂ 16.06.1955, м. Рахів, на черешні (KE); 1♂ 16.06.1955, там же, на вербі (KE); 1♀ 24.06.1955, с. М. Березний, лука (KE); 1♀ 13.07.1956, по дорозі на г. Явірник (KE); 1♀ 13.07.1956, г. Явірник (KE); 1♀ і 1♂ 29.05.1959, с. Невицьке, на трав'янистій і кущовій рослинності вздовж берега р. Уж (ЗМ); 1♀ 21.06.1959, ок. с. Крива, буковий ліс, на траві (KE); 1♀ 19.06.1964, ок. с. Жденієво, лісосіка ялини і сосни Веймутової (KE); 1♀ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ).

Мезофільний вид. Зустрічається на трав'янистій рослинності по узліссях і під пологом лісу.

Літ – з середини травня до другої половини червня. Генерація однорічна. Личинка зимує в сухій деревині.

Поширення: Європа, Кавказ.

***Dolichosoma lineare* Rossi, 1792**

1♀ 19.06.1951, ок. с. Невицьке, лука (ЗМ); 2♀ 2.07.1952, с. Оноківці, берег каналу, травостій (ЗМ); 1♂ і 3♀ 23.05.1953, ок. с. Копаня, лука біля дороги, різнотрав'я (KE); 1♂ і 2♀ 4.05.1954, с. Чорнотисово, виноградники (складноцвіті, бобові, гвоздичні), Маковська (KE); 1♂ і 1♀ 16.06.1954, г. Чорна Гора, півден. схил, між виноградниками (полин, складноцвіті, молочай, злаки, вероніка), Петак (KE); 2♂ і 1♀ 19.06.1954, ок. м. Виноградова, підніжжя Чорної Гори, захід. схил, сад (злаки, конюшина, віка, лядвенець, деревій, гвоздика, чебрець, дзвоники), Петак (KE); 1♂ і 1♀ 21.06.1954, там же, сад (злаки, віка, конюшина, деревій, чебрець, гвоздика, дзвоники, лядвенець), Петак (KE); 1♀ 22.06.1954, там же (терен, кизил, шипшина, дуб, конюшина, складноцвіті, чебрець, синяк, коров'як, молочай), Петак (KE); 1♂ 23.05.1955, с. Чорнотисово, на дамбі біля каналу (KE); 1♀ 23.05.1955, с. Холмовець, ручний збір вздовж каналу (KE); 1♂ 27.05.1955, півден. схил Юлівської гори (нечуй-вітер, люцерна, жовтець, злаки) (KE); 1♂ 31.05.1955, Холмовецька гора, різнотрав'я (KE); 1♀ 1.06.1955, ок. м. Виноградова, на галявині (злаки, обхідні, геранієві, складноцвіті, гвоздичні) (KE); 1♂ 13.06.1955, ок. с. Бардово, Чорний Мочар, лука (KE); 1♀ 13.06.1955, Чорний Мочар, суха лука (KE); 1♀ 23.05.1956, с. Минай (ЗМ); 2♀ 2.06.1956, ок. м. Чопа, прав. берег р. Латориця (ЗМ); 1♂ 12.06.1956, с. Косино, пшениця (KE); 4♀ 12.06.1956, вершина Шопської гори, дикі злаки (KE); 3♂ 26.05.1957, с. Дубрівка, на житі (з домішками диких злаків і конюшини) (KE); 2♂ і 3♀ 22.06.1957, м. Тячів, сінокосна лука (дикі злаки, ромашка, конюшина) (KE); 2♂ і 4♀ 27.06.1957, ок. м. Виноградова, північ.-захід. схил Чорної Гори (*Festuca*, ромашка, тимофіївка, пирій, очиток), Леготай (KE); 1♂ і 2♀ 27.06.1957, там же (злаки, бобові) (KE); 2♂ і 7♀ 28.06.1957, ст. Королево, г. Саргедь, галявина в сосновому лісі (дубовий підлісок, райграс, мітлиця, ромашка, нечуй-вітер), Леготай (KE); 1♂ і 1♀ 28.05.1958, с. Гать, дубовий ліс (тимофіївка, жовтець) (ЗМ); 2♀ 11.06.1958, м. Іршава, на хрестоцвітних (KE); 1♂ 11.06.1958, ок. м. Іршави, лука (ситник, злаки) (KE); 1♂ 11.06.1958, м. Іршава, на траві біля залізниці (KE); 1♀ 16.06.1958, там же, сад (KE); 1♂ і 4♀ 17.06.1958, там же, лука (ситник, осока) (KE); 1♂ 20.06.1958, с. Мужієво, півден. схил, виноградники (KE); 1♀ 24.06.1959, ок. м. Виноградова, захід. схил Чорної Гори, на траві (KE); 1♂ 22.06.1960, ок. с. Оноківці, дубовий ліс, косіння на галявині (ЗМ); 1♂ 24.06.1960, ок. м. Виноградова, г. Бабій Камінь, (підлісок дуба, глід, терен), Балог (KE); 1♀ 28.06.1960, с. Береги, на галявині в дубовому лісі (ЗМ); 2♂ 3.06.1963, с. Гать, Чорний Мочар, лука (злаки, ромашки) (ЗМ); 1♂ 4.07.1966, с. М. Березний, пшениця (KE); 1♂ 13.07.1966, с. Чорнотисово, пшениця (KE); 1♀

3.07.1967, м. Ужгород, Лиса гора, Андреева (КЕ); 1♂ 20.08.1970, г. Плішка, різнотрав'я (КЕ); 2♀ 14.05.1972, Ужгород, "Комсомольський парк", біля р. Уж, на трав'янистій рослинності (ЗМ); 1♀ 17.07.1980, с. Жорнава, на луці (ЗМ).

Ксерофільний вид. Зустрічається у відкритих біотопах на сухих, добре освітлених ксеротермних ділянках – луки, поля, узлісся з південною експозицією, добре освітлені великі галявини та просіки.

Літ: середина травня - кінець червня. Генерація виду однорічна. Зимують на стадії

личинки в трав'яних куртинах, у підстилці, в сухих гілках, під мохом.

Поширення: Європа, Кавказ, Сибір, Центральна Азія.

Висновки

Більшість, опрацьованих нами матеріалів, були зібрані в 50-х роках ХХ століття. Як бачимо, представників обох родин знаходили переважно на трав'янистій рослинності у відкритих і добре освітлених стаціях. Генерація всіх видів однорічна. Всі, за виключенням *Dasytes coeruleus*, зимують на стадії личинки.

Allenspach V., Wittmer W. Insecta Helvetica Catalogus, 4. Coleoptera, Cantaroidae, Cleroidea, Lymexyloidea.- Zurich, 1979. S. 74-96.

Burakowski B., Mroszkowski M., Stefanska J. Chrzaszczce (Coleoptera) Dermestoidea, Bostrichoidea, Cleroidea i Lymexyloidea.- Warszawa, 1986, 23, 11. S.163-187.

Plachter J. Morphologie und Biologie europaischer Vertreter der Gattungen Ebaeus Er. Und Hypebaeus Kiesw. (Coleoptera, Malachiidae) // Zool. Jb. Anat., 1985, 113. S.391-425.

Отримано: 27 вересня 2007 р.

Прийнято до друку: 15 жовтня 2007 р.